

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Eusebiu Tu Pamphilu Ekklesiastikē Istorìa

Eusebius <Caesariensis>

Mogvntiae, 1672

IX. De virtute & aetate ducentorum quinquaginta Episcoporum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14478

σκοπῶ τῆ συνόδῳ παρῆν. ἔδ' Ἐσκύθης ἀπε-
λιμπανέτω τ' χορείας. Πόντῳ τε ἔ Γαλατία
καὶ Πامφυλία, Καππαδοκία τε καὶ Ἀσία καὶ
Φρυγία, ἅς παρ' αὐταῖς παρεῖχον ἐκκλήτους.
ἀλλὰ καὶ Θράκες καὶ Μακεδόνες, Ἀχαιοὶ τε καὶ
Ἡπερώται, τέτων δ' οἱ ἐπιπορωτάτω οἰκέν-
τες, ἀπλήτων αὐτῶν τε Σπάνων ἰό πάνυ βοώ-
μῳ, εἰς ἡμῶν τοῖς πολλοῖς ἀμα συνεδρεύων
τὸ δὲ γε βασιλεύσης πόλεως, ὁ μὲν ἄλλοις
ἕσπερι διαγῆρας. πρῆσβύτεροι δ' αὐτὰ παρῶ-
ντες τῶν αὐτῶν τάξιν ἐπλήρην. τοιοῦτον μὲν ὁ
ὄξαιῖνος εἰς βασιλεὺς Κωνσταντῖνος Χρυσῶ
ἐφανον δεσμῶ σωματίας εἰρήνης, τῶ αὐτῶ
Σωτήρι τ' καὶ ἐχθρῶν καὶ πολεμίων νίκης Θεο-
πρεπῆς ἀνεπιθεῖ χαλεπήειον. εἰκόνα χορείας
Ἀποστολικῆς (αὐτῶν καθ' ἡμᾶς συνησάμενος.

A nec vel Scytha abfuit ab hoc choro-
Pontus item, Galatia, Pamphylia &
Cappadocia, Asia quoq; & Phrygia le-
tissimum quemque ex suis praebuer.
Thracas quinetiam, Macedones, Achi-
vi & Epirota, & qui longissimo interval-
lo ultra hos positi sunt, nihilo minus ad-
fuerunt. Ab ipsa quoque Hispania vir ille
multo omnium sermone celebratus,
una cum reliquis aliis confedit. Aberat
quidem regia: urbis Antistites ob lenilem
aetatem: sed praesto erant Presbyteri qui
vices ejus implerent. Hujusmodi coro-
nam pacis vinculo confectam & connexam,
solus ab omni aevō Imperator Con-
stantinus velut divinum grati animi mo-
numentum pro victoriis quas de hosti-
bus & inimicis retulerat, Christo Serva-
tori suo dedicavit: hoc amplissimo ecce-
tu, tanquam imagine quadam Apostoli-
ci chori, nostris temporibus convocato.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'

Ὅτι οἱ ἐν ταῖς κοραῖσι τῶν Ἀποστόλων ἐκ διαφόρων
συνήλων ἰδιῶν.

Ἐπει καὶ ἐκείνας σιωπήχθαι λόγους ἕσπε-
ρι πάντος ἔθνους τῶν ἕσπερον ἀνδρας
ἐλλαθείς. ἐν οἷς ἐτύχχανον Παρθοὶ καὶ Μήδοι
καὶ Ελαμίται, καὶ οἱ καθ' ἑαυτοὺς τὴν Μεσοποτα-
μίαν, Ἰσραῖλιαι τε καὶ Καππαδοκίαν, Πόντον
ὄξον Ἀσίαν, Φρυγίαν τε καὶ Πامφυλίαν,
Λιβύην καὶ τὰ μέρη τῆς Λιβύης τῆς κατὰ
κυρήνῳ, οἱ δὲ πρὸς ἡμεῖς Ῥωμαῖοι, Ἰσραῖλοὶ τε
καὶ ἕσπεροὶ, Κρήτες καὶ Ἀραβες, πλὴν ὅσων
σκενοῖς ἕσπερι, τὸ μὲν ἐν Θεῶν λειτουργῶν συ-
νησάμενοι πάντας Ἰσραὴλ τῆς παρεσης χο-
ρείας. Ἐπισκόπων μὲν πληθὺς ἦν, πενήτηκόσια
καὶ διακοσίων δριβμόν ἕσπερον ἰσραήλ ἕσπε-
ρι, ἀποστόλων ἕσπερον καὶ διακόνων, ἀ-
κολούθων τε πλείων ὅσων ἕσπερον, ἔδ' ἦν δριβ-
μός εἰς κατὰ ἡμῶν.

CAPUT VIII.

Quod sicut in Actis Apostolorum dicitur, ex
variis gentibus convenerunt.

Siquidem & Apostolorum temporibus
viri religiosi ex omni natione
quae sub caelo est, in unum convenisse
dicuntur. Inter quos erant Parthi, Me-
di, Elamitae, & qui habitant Mesopotamiam,
Judaeam, & Cappadociam,
Pontum, Asiam & Phrygiam ac Pam-
phyliam, Aegyptum & partes Libyae
quae est juxta Cyrenem: advenae quoq;
Romani, Judaei & Proselyti, Cretenses
& Arabes. Verum apud istos quidem
hoc minus fuit, quod non omnes erant
Dei ministri qui convenerant. In praesenti
autem choro Episcopi quidem supra
ducentos & quinquaginta adfuerunt.
Presbyterorum vero qui eos comitati
sunt, Diaconorum, Acoluthorum alio-
rumque complurium numerus iniri vix
potest.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Περὶ ἀρετῆς καὶ ἀλικίας τῶν Ἐπισκόπων πινυτικῶν
Ἐπισκόπων.

Ὅτι τὰ Θεῶν λειτουργῶν οἱ μὲν διέπε-
πον ὀφείας λόγῳ, οἱ δὲ, βίβις σερρότην καὶ
καθάρειας ἕσπερον, οἱ δὲ, τῶ μὲσῳ τῶσπερον κα-
τακοσμήντο, ἦσαν δὲ τέτων, οἱ μὲν χρόνε μή-
κα τελεμμένοι, οἱ δὲ νεότην καὶ ἕσπερον ἀκμῆ
δυναμῶντες. οἱ δὲ ἀρετῆ παρελθόντες Ἰσραὴλ

CAPUT IX.

De virtute & aetate ducentorum quinquaginta
Episcoporum.

Porro ex his Dei ministris, alii sermo-
ne sapientia, alii gravitate vitae & la-
borum tolerantia eminebant: alii mo-
destia & comitate morum erant ornat.
Ac nonnulli quidem eorum ob prove-
ctam aetatem maximo in honore erant:
nonnulli & corporis & animi juvenili
vigore enitebant. Quidam nuper ad-

modum ministerii sui stadium erant ingressi. Quibus omnibus quotidie annonas copiosè præberi Imperator mandaverat.

τὸν δὲ λειτουργίας δρόμον οἷς δὴ πᾶσι βασιλευς ἐφ' ἑκάστης ἡμέρας τὰ σιτηρέσια δαπάνῃ χορηγεῖσθαι διετέτακτο.

CAPUT X.

Synodus habita in palatio, quò ingressus Constantinus cum Episcopis recessit.

Ceterum die Concilio constituta, qua cōtroversias dirimi oporteret, cum singuli præsto essent ex quibus Synodus constabat; in ipsa media æde palatii, quæ reliquas omnes amplitudine superare videbatur, plurimis sedilibus ad utrumque ædis latus ordine dispositis, omnes qui accessit fuerant introgressi, suo quisque loco confedere. Postquam univèrsa Synodus cum decenti modestia recessit, omnes primum conticuerunt, Imperatoris processum expectantes. Mox unus ex proximis Imperatoris, deinde alter ac tertius ingreditur. Præcedebant quoque alii, non ut moris est ex militum ac Protectorum numero, sed ex amicis ipsi soli qui fidem Christi profitebantur. Cumque signo dato quo Imperatoris introitus nuntiabatur, omnes assurrexissent, tandem ipse medius incedens advenit, velut quidam caelestis Dei Angelus: purpuræ quidem vestis fulgore oculos omnium præstinguens, & flammis quibusdam radiis collucens: ad hæc auri & lapillorum eximio splendore exornatus. Et hujusmodi quidem corporis cultus erat. Quod verò ad animum spectat, satis apparebat eum timore Dei ac religione decoratum esse. Atque id indicabant oculi demissi, rubor in vultu, & motus corporis atque incessus. Sed & reliqua corporis species; proceritas scilicet quæ cunctos qui circa ipsum erant longè superabat. Nec statura solum sed etiam formæ decore, & totius corporis venusta quadam Majestate; invictò denique virium robore ceteros anteibat. Quæ quidem omnia admirabili modestia & Imperatoria lenitate temperata, eximiam & omni laude majorem mentis illius præstantiam declarabant. Postquam Imperator ad caput subselliorum venit, primum medius stetit. Positaque ante eum humili sella ex auro fabricata, non prius assedit, quàm Episcopi ei innuissent. Idem omnes post Imperatorem fecere.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι.

Συνὸς ἐν παλατίῳ, οἷς ὁ Κωνσταντῖνος ἐπέβη σιωπῶν.

Ἐπειδὴ ἡμέρας ὀριθείσης τῆς συνόδου, καὶ ἢν χεῖν λύσιν ἐπιθέιναι τοῖς ἀμφιθέτοντο μύθοις, παρὴν ἕκαστος ταύτην ἀγωνίζων, οὐκ ἔδῃ καὶ μεσοπατάτω οἴκῳ τῆς βασιλείας, ἔς ὃν ἔῤῥωπερὸν ἔδοκει μεγέθει τὰς πύλας βαδῶν τὸν τάξει πλαιῶνων ἐφ' ἑκάστης οἴκῳ πλυσθῆναι διατεθέντων, εἰς ὃν παρῆσαν κεκληρημένοι, καὶ τὴν προεστῆκεσαν ἔδρῳ οἱ πάντες ἀπελάμβανον. ἀλλ' ὅτε δὴ συνήκοσμι τὰς πύλας εἶχε, προεδοκίᾳ τῆς βασιλείας προῦδος εἰσήκει δὲ πρῶτος, κατὰ τὸν τερστὸν τῆς ἀμφιβασιλείας, καὶ τὸν ἕκαστον ἄλλοι, καὶ τῶν σινηθῶν ὀπλιτῶν τε καὶ εὐφρόνων, μόνων δὲ τῶν πιστῶν φίλων παύσαντες Ἰβανᾶς ἀνὴρ ἐπὶ συνθήματι ὁ τὴν βασιλείαν εἰσὶ δὸν ἐδήλῃ, αὐτὸς δὴ λοιπὸν διεῖπεν μέγας οἶα θεὸς τις ἐρῶντος ἀγγελῶς, καὶ πρῶτον ὡσπερ φωτὸς μαρμαρυγῆς ὄψας ἐπιπῶν ἀεικόλῳ, ἀλεγειῶς πυρραπὸς καὶ καμπόρῳ ἀκῆσι, χεῖρ ἔτεκε λυθῶν πολετελῶν διαγωγῆσι φέρεσι κοσμηθῆναι ταῖς μὲν οὖν ἀμφὶ τὸ σῶμα τὴν δὲ ψυχὴν, θεῖο φόβῳ καὶ εὐλαβείᾳ δὴ ἡλῶ ἢν κεκαλυμμένον ἔφεραον ἢ καὶ ταῦτ' ὄφθαλμοὶ καὶ νεύοντες ἐρύθημα προσώπων. ἀπαταρὸν κινητό, τ' ἄλλο εἶδος. τὸ μέγεθος τε ὑπερῆλθεν μὲν τὰς ἀμφὶ αὐτὸν ἀπαιτίας, τῷ τε καλλίῳ τῷ ὄρασι, καὶ τῷ μεγαλοπρεπέῳ τῆς σώματος εὐπρεπέας, ἀλλή τε Ῥώμης ἀμάχα. ἀλλ' ἄλλο πρόπων Ἰβηκεία, πρώτῃ τε βασιλείας μεροῦστος ἐκκεραμμένα, τὸ τῆς διανοίας ὑπερφύεις, πάντος κρείττον ἀπέφαον λόγῳ τῶν παρελθόντων Ἰβητικῶν πρώτων τῶν ταυμάτων ἡσυχὴν μέγας πρώτος ἐστὶν σμικρῶν τῶν αὐτῶν ἰσχυρῶν ὕλης χεῖρ ἔτεκε ποιομένης ἀπὸ τῆς ἰσχυρίας, ἐπὶ τὸν ἕκαστον ἢ τὰς ἐπισκόπους Ἰβητικῶν ἐκείνη. ταῦτ' ἔπραθον πάντες ἡσυχῆ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι.